

Εργαλειοθήκη για εκπαιδευτικούς

Εργαλείο 4: Συνέντευξη με έναν ειδικό - πώς συλλέγουμε πληροφορίες

Στην EDC/HRE υπάρχουν πολλές περιπτώσεις όπου οι μαθητές χρειάζεται να συλλέξουν πληροφορίες παίρνοντας συνεντεύξεις από άτομα εκτός τάξης.

Οι συνεντεύξεις αυτές μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσα στην τάξη, ή η όλη τάξη ή μία ομάδα μαθητών μπορούν να τις πραγματοποιήσουν εκτός.

Οι συνεντευξιαζόμενοι μπορεί να είναι εμπειρογνώμονες με την αυστηρή έννοια της λέξης, όπως ένα μέλος της τοπικής αυτοδιοίκησης ή της εθνικής βουλής, ένας εκπρόσωπος κάποιου διοικητικού συμβουλίου, ή ένας επιστήμονας. Άλλα οι συνεντευξιαζόμενοι μπορούν, επίσης, να είναι άτομα που έχουν ένα συγκεκριμένο υπόβαθρο κοινωνικής ή επαγγελματικής εμπειρίας, όπως ένας εργάτης, μια ανύπαντρη μητέρα, ένας μετανάστης ή κάποιος άνεργος.

Εδώ δεν θα ασχοληθούμε με το ποιος θα έρθει σε επικοινωνία με τον ειδικό. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτό θα το κάνει ο/η εκπαιδευτικός. Άλλα φυσικά μπορεί να ανατεθεί ως εργασία στους μαθητές, ειδικά στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Θα εστιάσουμε περισσότερο στο πώς μπορούν οι μαθητές να προετοιμάσουν και πραγματοποιήσουν τη συνέντευξη.

Σαφώς, θα πρέπει να αποφύγουμε ένα σενάριο στο οποίο ο/η εκπαιδευτικός ή μια μικρή ομάδα μαθητών παίρνουν συνέντευξη από έναν ειδικό, με την υπόλοιπη τάξη να παρακολουθεί χωρίς να καταλαβαίνει για ποιο λόγο γίνονται συγκεκριμένες ερωτήσεις. Μια συνέντευξη απαιτεί ικανότητες οι οποίες είναι χρήσιμες για κάθε είδος εργασίας project, μελέτες πεδίου ή πιο προηγμένη εργασία στον τομέα της επιστήμης ή των μέσων επικοινωνίας.

Ένα «πρότυπο» μοντέλο διαδικασίας για την προετοιμασία μιας συνέντευξης με έναν ειδικό περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

1. Οι μαθητές εντοπίζουν ένα σημαντικό θέμα που αξίζει πιο λεπτομερή μελέτη.
2. Ο/η εκπαιδευτικός προτείνει να πάρουν οι μαθητές μια συνέντευξη από έναν ειδικό. Στη συνέχεια, έρχεται σε επικοινωνία με αυτόν/ήν και κανονίζει μια ημερομηνία για τη συνέντευξη, είτε στη σχολική αίθουσα είτε σε ένα χώρο εκτός σχολείου.
3. Ο/η εκπαιδευτικός εξηγεί στους μαθητές ποιο θα είναι το έργο τους: στον διαθέσιμο χρόνο για τη συνέντευξη (45-90 λεπτά), οι μαθητές μπορούν να θέσουν ορισμένες ερωτήσεις-κλειδιά. Καθώς θα χρειαστεί χρόνος για να απαντηθεί καθεμία από αυτές τις βασικές ερωτήσεις, και οι απαντήσεις θα πυροδοτήσουν περαιτέρω ερωτήσεις, οι μαθητές θα πρέπει να αποφασίσουν σε ποια ερωτήματα και ζητήματα θα εστιάσουν. Οι μαθητές θα σχηματίσουν ομάδες, καθεμία από τις οποίες θα είναι υπεύθυνη για μία βασική ερώτηση. Κάθε ομάδα θα έχει στη διάθεσή της συγκεκριμένο χρόνο (10-15 λεπτά) για να πάρει συνέντευξη από τους ειδικούς. Είναι σημαντικό για τους μαθητές να κατανοήσουν αυτό το πλαίσιο και τον σκοπό του, οπότε ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να απαντήσει σε οποιαδήποτε ερώτηση με υπομονή και προσοχή.
4. Στην ολομέλεια, οι μαθητές συμμετέχουν σε "ιδεοκαταιγίδα." Καταγράφουν σε κάρτες ή φύλλα χαρτιού όλες τις ερωτήσεις που μπορούν να σκεφτούν και θα ήθελαν να θέσουν, χρησιμοποιώντας μια καινούργια κάρτα για κάθε ερώτηση. Για να αποφευχθεί η σπατάλη χρόνου, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να περιορίσει τον αριθμό των καρτών σε δύο ή τρεις για κάθε μαθητή. Μετά από πέντε έως οχτώ λεπτά, οι ερωτήσεις αυτές συλλέγονται στον πίνακα ή τον πίνακα σεμιναρίου, με τους μαθητές να έρχονται μπροστά και να ταρουστάζουν τις ιδέες τους.
5. Οι ερωτήσεις που αναφέρονται στο ίδιο θέμα ομαδοποιούνται κάτω από μια ερώτηση-κλειδί. Στη συνέχεια, οι μαθητές αποφασίζουν ποιες βασικές ερωτήσεις θα χρησιμοποιηθούν στη συνέντευξη και με ποια σειρά θα τεθούν. Σε μια συνέντευξη 60 λεπτών, δεν θα πρέπει να τεθούν παραπάνω από τέσσερις βασικές ερωτήσεις. Κατά κανόνα, η πρώτη θα πρέπει να αφορά τον ίδιο τον ειδικό ώστε να

έχουν οι μαθητές μια ιδέα σε ποιον μιλούν. Τα τελευταία δέκα λεπτά θα πρέπει να αφιερώνονται σε ανοιχτή συζήτηση ή συμπληρωματικές ερωτήσεις από μεμονωμένους μαθητές.

6. Οι μαθητές μπαίνουν στις ομάδες. Παίρνουν τις κάρτες με τις προτεινόμενες ερωτήσεις από τον πίνακα ή τον πίνακα σεμιναρίου, και αποφασίζουν αν θα τις συμπεριλάβουν στη συνέντευξη.
8. Αν οι μαθητές δεν έχουν καθόλου εμπειρία σε συνεντεύξεις, ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να δώσει σύντομες οδηγίες για τη βασική τεχνική της συνέντευξης. Η πρώτη ερώτηση θα πρέπει να είναι ευρέος πεδίου, επιτρέποντας στον συνεντευξιαζόμενο να δώσει πολλές πληροφορίες και λέξεις-κλειδιά. Οι μαθητές μπορούν στη συνέχεια να θέσουν περαιτέρω, πιο στοχευμένες ερωτήσεις. Γενικά, θα πρέπει να αποφεύγονται οι κλειστές ερωτήσεις, καθώς μια καινούργια ερώτηση πρέπει να ακολουθήσει αμέσως μετά. Οι μαθητές θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσουν πως δεν θα αναμείξουν τη συνέντευξη με συζήτηση («Δεν συμφωνείτε μαζί μου πως...;»).
9. Στο τέλος, οι μαθητές θα πρέπει να έχουν τέσσερις με έξι ερωτήσεις τις οποίες έχουν βάλει με σειρά προτεραιότητας. Για να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση, η τάξη μπορεί να κάνει πρόβα τη συνέντευξη με ένα παιχνίδι ρόλων, με τον/την εκπαιδευτικό στον ρόλο του ειδικού.
10. Είναι σημαντικό να αποσαφηνιστούν οι ρόλοι των μελών της ομάδας κατά τη διάρκεια της συνέντευξης. Ποιος θα θέσει ποια ερώτηση; Ποιος θα καταγράψει τις απαντήσεις; Ποιος θα αντικαταστήσει κάποιο μέλος της ομάδας που θα απουσιάσει την ημέρα της συνέντευξης; Αυτοί που θα πάρουν τη συνέντευξη θα πρέπει να μπορούν να διατηρούν βλεμματική επαφή με τον συνεντευξιαζόμενο, οπότε θα πρέπει να υποστηρίζονται από έναν ή δύο μαθητές που θα κρατάνε σημειώσεις (βλ. το υπόδειγμα ερωτηματολογίου παρακάτω). Δεν ενδείκνυται να χρησιμοποιήσετε μαγνητόφωνο, καθώς η απομαγνητοφώνηση είναι πολύ χρονοβόρα για τους μαθητές. Είναι προτιμότερο να επικεντρωθούν στα απαραίτητα και να αποδώσουν τις σημειώσεις τους σε πλήρες κείμενο από μνήμης αμέσως μετά τη συνέντευξη.
11. Μετά τη συνέντευξη, οι ομάδες δίνουν αναφορά στην τάξη, προφορικά και/ή γραπτά. Ανάλογα με τα διαθέσιμα μέσα, αυτό μπορεί να γίνει με φυλλάδιο, εφημερίδα τοίχου, ή ηλεκτρονικό έγγραφο. Τώρα είναι ο κατάλληλος χρόνος να γίνει αναφορά στο πλαίσιο που έδωσε την αφορμή για τη συνέντευξη. Συλλέξαμε τις πληροφορίες που χρειαζόμασταν; Τι μάθαμε; Ποιες καινούργιες ερωτήσεις προέκυψαν;
12. Οι μαθητές θα πρέπει επίσης να επαναθεωρήσουν τη διαδικασία και τις δεξιότητες που απέκτησαν, καθώς και τα προβλήματα που αντιμετώπισαν. Αυτό θα δώσει στον/στην εκπαιδευτικό σημαντική ανατροφοδότηση για τον σχεδιασμό μελλοντικών εργασιών.

Φυλλάδιο σχεδιασμού για μια ομάδα συνέντευξης

Συνέντευξη με:

Ημερομηνία: **Τοποθεσία:**

Διαθέσιμος χρόνος ανά ομάδα: λεπτά.

Ομάδα #   **Θέμα:**

Μέλη της ομάδας:

No.	Βασική ερώτηση	Υπεύθυνος συνέντευξης	Υπεύθυνος σημειώσεων
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			